

Lepší důchod sám nepřijde

Mnoho lidí sleduje debaty kolem důchodové reformy. Odnáší si z toho jedině: situace nebude růžová.

Není totiž jisté, kdy (zejména ti mladší) půjdou do důchodu, a také to, jaký bude jejich důchod. Je dost pravděpodobné, že situace za pár (desítek) let bude horší než dnes.

Věk odchodu do důchodu se postupně prodlužuje a poměr mezi průměrnou mzdou a průměrným důchodem klesá. Jestli tento trend bude pokračovat, nečeká dnešní čtyřicátníky a mladší světlá budoucnost. Nemohou čekat, že se o ně stát postará k jejich plné spokojenosti. Proto se o sebe musí částečně postarat sami.

Výše renty

Kolik peněz je potřeba mít naspořeno před odchodem do důchodu, záleží na tom, jak si chceme zvýšit svůj příjem. Platí jedno jednoduché poradenské pravidlo: Jestli chceme čerpat doživotní rentu ve výši deset tisíc korun, potřebujeme k tomu majetek necelé dva miliony korun. Tento majetek by stačil na rentu po dobu 20 až 25 let při průměrném výnosu tři až čtyři procenta nad inflaci. Výše renty je v reálné kupní síle, neznehodnocuje ji inflace.

Renta deset tisíc korun odpovídá dnešnímu průměrnému důchodu. Jestli chcete jeden důchod od státu a stejnou částku mít ještě z vlastních zdrojů, potřebujete k tomu tedy zhruba dva miliony korun. Kdo chce částku poloviční, nechť všechny částky dělí dvěma.

Rozložení portfolia

Jestli budeme chtít pobírat tuto rentu zhruba od 65 let, máme před sebou stále ještě dost let na její čerpání. Samozřejmě nevíme, jak dlouho budeme „doživotní“ rentu pobírat, ale určitě je důležité si peníze rozdělit na různá období. Některé budeme potřebovat letos, jiné za rok, jiné za pět, jiné za deset a více let. Protože z portfolia budeme čerpat postupně, potřebujeme peníze krátkodobě i dlouhodobě.

Portfolio pro čerpání renty se doporučuje mít investované z 30 až 50 procent v akciích. To jsou přesně peníze, které budete čerpat za deset a více let. Zbytek prostředků, tedy

Čím dříve, tím lépe

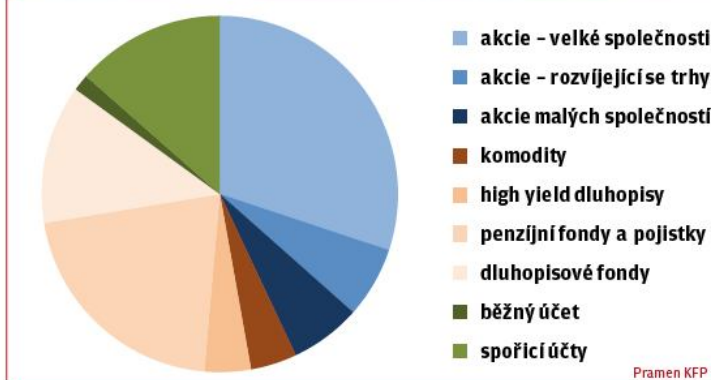
Rozhodujícím faktorem, který ovlivňuje naspořenou částku, je čas. Hodně záleží na tom, jestli půjdeme do důchodu za 15, 20, 30 nebo dokonce 40 let. V tabulce používáme průměrné výnosy, jakých trhy v minulosti dosahovaly. Je z ní dobře vidět, že čím dříve začneme, tím méně musíme spořit. Člověk ve věku 35 let musí pravidelně investovat zhruba čtvrtinu své budoucí renty, pětačtyřicátník zhruba polovinu renty.

Kolik je potřeba pravidelně investovat, abychom před důchodem naspořili dva miliony korun

doba pravidelné investice	výše pravidelné investice
15	8300 korun
20	5200 korun
30	2300 korun
40	1300 korun

Pramen KFP

Alokace portfolia pro rentu

50 až 70 procent, je v dluhopisech a nástrojích peněžního trhu.

Jestli se vám zdá investice 50 procent v akciích příliš riskantní, tak vezte, že portfolio Nobelovy nadace má investováno v akciích přes 50 procent své hodnoty. A také chce vyplácet rentu co nejjistěji – v příštím roce, za dva roky, za pět, za 20 let...

Nepřítel investice

Portfolia pro čerpání renty čelí dvěma rizikům: poklesům trhů a inflaci. Inflace je nebezpečná proto, že snižuje hodnotu našich investovaných peněz. Máme sice stále stejnou částku, ale peníze mají nižší kupní sílu. Tomuto riziku podléhá hlavně dluhopisová složka portfolia. Inflaci lépe čelí akcie. A protože akciové trhy mohou silně kolísat, proto máme v portfoliu více

než polovinu dluhopisů. Pokud akcie propadnou, budeme vybírat z dluhopisů a akciím necháme dostatek času na to, aby se vzpamatovaly.

Příklad portfolia pro rentu je znázorněn na přiloženém grafu. Nejdůležitější pro úspěch investice je správná alokace mezi akcie, dluhopisy a peněžní trh. V rámci akcií se snažíme diverzifikovat přes akcie celého světa. V rámci dluhopisových strategií je možné použít opět různé produkty. Spadají sem státní spořicí dluhopisy, dluhopisové fondy nebo většina produktů penzijních fondů a pojišťoven.

Kam pravidelně investovat

Čím více času máme před sebou, tím více bychom měli využívat akciové investice. Ty sice v horizontu několika

málo let výrazně kolísají, v dlouhodobém horizontu jsou nejvýnosnější a relativně jisté. Pro 15letou investici bychom měli používat portfolio složené ze třetí čtvrtin z akcií. Pro investice delší by akcií mělo být ještě více.

Pro pravidelné investice můžeme využít fondy, které se připravují v rámci důchodové reformy. Měli bychom volit ale takové investiční strategie, jež odpovídají naší době investice. V tomto případě by měly být zaměřené hlavně na akciové strategie.

Výhodou fondů v rámci druhého a třetího pilíře jsou různé formy státní podpory. Díky ní se k potřebné naspořené částce dostaneme rychleji.

Pro pravidelné investice můžeme využít i ostatních nástrojů finančního trhu. Pro akciové strategie se hodí akciové fondy, pro konzervativnější se hodí například stavební spoření.

Jaká jsou rizika

Samozřejmě do budoucna nikdo neví a každá cesta má své riziko. Uvedená čísla počítají s průměrnými nebo mírně podprůměrnými výnosy, kterých dosahovaly trhy v minulosti. Stejně tak počítáme s inflací, jež zde v minulosti byla. Budoucnost může být lepší, nebo ještě horší. Podstupujeme tedy nejistotu budoucího vývoje trhů. Při tomto typu nejistoty je čas na naší straně. Trhy se dlouhodobě chovají celkem stabilně, i když krátkodobě předvádějí růsty a pády. Při investici na 20 let zažijeme mnoho růstů a pádů. Konečný výsledek byl ale v drtivé většině případů ziskový.

I kdyby se trhům v příštích 20 letech vedlo velmi špatně nebo kdyby byla vysoká inflace, měli bychom v důchodu naspořené peníze. Třeba by to nestačilo na rentu deset tisíc korun, ale jen třeba sedm tisíc korun. Byl by to špatný výsledek?

I druhý zdroj příjmů, státní důchod, má svá rizika. Není jisté, kdy se bude odcházet do důchodu, ani jak velký důchod vlastně bude. Představme si, co si mysleli lidé v našem věku o důchodech před 20 nebo 30 lety. Tehdy se odcházelo do důchodu v 60 letech, o prodloužení hranice se nehovořilo. Starobní důchod vůči mzdě byl také větší než dnes. Vlastní prostředky nám každopádně pomohou snížit pokles příjmů v důchodu.

Petr Syrový, KFP